

Ujjan talon vanhaemäntä
(Aukustin vaimo) kuoli 9/11 52 kelo 4.
lehes 75 v.

Fläner kaupallaan 9/11 52.
Sanatun seuravaan

Sitä on ja runsaasti puoli
uusisataa, kun siinä ^{Fanni Martin} nuorena
ja kukohtana saavuit Ujjan
veljeri Aukustin avio-
niskesi ja Ujjan talon
miniäkri. ^{talossa}
Silloin oli 19/5 1841 syntynyt } Eerik
Johan Nyman (myöhemmin Maki),
joka alkoi tämän uusisadan
alkuvuosina työtä itsensä)
vanhaksi ja luovutti talonpidon
pojalleen ja miniälleen } Fanni
ja Augusti Kummelle.)
Mutta uusia miniana
olluani tuli sinusta Ujjan
talon emäntä. Ja näistä
ajdista tämä sinun kotisi

to
ka
uh
7
Fam
sen
ken
ava
me
pitt
pu
erit
gäl
olla
Fam
sio
kie
ar

taloksi alkoi sinulle olla
kaikki kaikessa, josta eteen
uhrasit.

Ja tästä asti Yrjö on ollut
Fanni Marialle kaikki kaikessa,
sen eteen hän on uhrannut kai-
ken paimistolunsa ja tulokset
ovat alleet kauniit. Jos muutam-
me Yrjön talon n. 50 vuotta
sitteen, oli sen kunto kaikin
puolin heikko. Mutta sitteen
erittäinkin vapautumisensa
jälkeen on edistys ollut
ollut hyvin huomattava.
Fanny Marian ansiota tässä
ei si voida mitenkään
kiittää eikä vähäksi
arvioita.

Tänne Yrjän taloon
 Tanni emäntä meitä hyvin
 usein kutsui ja otti mei-
 dät go pihalla sydämelli-
 segsti vastaan ja tänne-
 hän hyvin mielellään
 saapui, sillä olihan
 talo se paikka, jossa
 nuoruuden ihanin
 aika oli tullut vietetyksi.

Nyt olet sinä Tanni
 joissa ja me taistai-
 seksi tänne jälleen -
 jääneet seisoimme
~~surron sinun~~ hautasi
 äärellä ja surren las-
 kemme nämä kukat
 sinun - harras kukkien
 ystävä - hauhdallasi.

Kuten tuhruuntuneista lehdistä
 nähdään, gilaantuivat lehdet

vin
 Haud
 Svoo
 Mat
 Hann
 tuelt
 ja
 tiin
 ater
 seur
 Lah
 Si
 seppe

100
 9

Maart
 Hannes
 munn
 entis
 mäel
 Torpa
 kann
 kylän

Olin Talimnassa:

2) 19/6 1924 (Naurissonon murtola)

3) 1939 Pariisin matkalla
poikkeuksellisesti Virossa

4) 18/5 1930 } 1919 Väinämäisellä
olimme Virossa

3) 16/6 1928 } Matkalla Unkariin ja
Itävaltaan.

Plus viisi kertaa Virossa

v. 1939 Pariisin matkalla poikettiin
(Käinilusto ja minä) myös Talimnassa.

Tämä Manta Manner (Nymman) oli
Uutistorppari Erik ja Maria

Nymmanin vanhimpia lapsia

1. Teffa + 2. Vihtori + 3 ja 4. kaksoset

Fluura ja Karstiina Salonen +
Kalliokasit

5. Amanda (Manta) Manner, jota

tänään julkeloma 11.4.1953 puhe-
lunnitse annittelin hänen täytlä-

essä tänään 84 vuotta, on

jo useita vuosia ollut sokea.

6/9 54 Keijo vei Paimin ja minut Nummisiin
kattomaa Manta, joka oli hyvin heikossa
kunnossa, ei voinut puhua, mutta kyllä hän
lajusi. Kuoli 10.9.54 klo 4.

195
1) Peri
eläm

tunn

2. 1953.

on
Talau

v. 1902 o
kesä.

remi

sin f

melke

tarha

jassa

me j

mita

juu

laina

perin

Käyl

ali

miste

äiti sot sä meille, sulle valan
varmoakin saamme. —

Se vaikutti. — Monet muadeltivat
kyynelitäi.

1923 heinäkuun ^{10 p:nä} alkupäivinä
olin lankoni, ylitöistä mekaanikon,
Santeri Salosen kanssa Oulujoen
Kasket lashemassa. Menimme junalla
Kajaaniin ja siitä ensin moottori-
venecellä Niskakoskelle, josta kas-
kenlasku alkoi. Koskipaikoissa
mentiin vinhaa vauhtia. Vettä vä-
tin järskyi veneeseenkin (erittäin-
valtarassa Pyhäkoskessa) jylhän
kauniissi Leppiniemen matkassa.

Matkaa jatkettiin Ouluun. Katsot-
tiin ^{Kajaanin} tinnan ranniot ja jatkoimme
matkaa Rovaniemelle, Aunasva-
ralle, jossa olimme heinäkuun
10 p:nä. Aurinko oli silloin
taivaansannan alapuolella

hiuk
Am
kesk
Meiltä
haut
majoi
Jalel
kolas
Käntä
Man
Har
talo

Bjurk
Olin se
Kirkaa
kova
n. 4
hetken

hiukan toista tuntia.

Amanda Manteen hautaus
keskiv. 15.9.54 Mäntsälän kirkossa.
Meiltä vain minä V.B. Vaara
hautajaisissa. Näin meni sanan
majoille viimeinen sisarini.

Jällellä vain ^{veljensä} Kukusti Kurri so-
kolassa. Laskin seppeleeri
Mäntsälän kirkossa (2800.)
Mandarin puolelle.

Hautajaiset seurakunta-
talolla

Bjurbölen meteori putosi maalisk. 12 p. 1899,
olin silloin Stensbölessä takavärkissä, talo 1/2 11 p.
Kirkaas valo kuin päivällä. Kuului
kova gyrinä. Olin gutoamispaikalla
n. 4 km päässä. Muistan tämän merkittävän
hetken aika hyvin vielä 1957. V.B. Vaara

"Vanha Yrjö tuli Yrjöän" 1872

21/10 v. 1872, Taliji Anders Nyman s. 13/9/1831
ja oltiin Yrjöän 17 vuotta. Muutti Yrjöän
talon hokemagor ~~vanhalla~~ nyky. paikalleen
muutti n/2 km ylemmäki nykyiselle
paikalleen. Asuinrakennus valmistui
1873. Ja sen uudisti nyk. isäntä
Teutti Järvinen, korottaen kattoa niin
paljau, että sinne mahtuu ^{v. 1952} lisähuo-
neita tarpeen mukaan.

n. s. Vanha Yrjö muutti ^{v. 1889 13/3} 1880 tu-
valla Pukkilgan astan ^{Kirkonkylä} Harkosken
kylästä ^{Kreijon} talon. Oli useita poikia
ja tyttöjäkin ja kaikki kovia työ-
ihmisiä. Pian he ^{17 vuotta} vain omin voi-
min rakensivat Yrjöän talon
uudestaan. Siivat taloa ^{17 v} tois-
takymmentä vuotta ennen
Pukhilaan muuttoaan. Rakennus-
hirret saatiin nykyisen talon ympärä-

liltä 1872 1884
1872 1872
1/20 17

tu
Ka
isä
ja
nista
oli ro
jän
Sillo
kanss
Porva
lamp
kuul
noo
myö
viän
Kum
Hugo
hän
saa

Miten nyk. Yrjän suku jou-
tui asumaan Yrjän taloa.
Kirjoitettu v. 1951

V. 188~~7~~⁷ tai 8 meidän vieraisille,
isäni Erik Johan Nyman (Mäki), äitini
ja minä Askolan Vähkolan Män-
nistään, jossa velipuoleni Steffa Virtanen
oli räätälinä. Siellä kuultiin, että Yr-
jän talon lampuot ^{paritettiin Vanhaksi Yrjänä} muuttava pois.
Silloin isäni ^{lähti} ~~meni~~ poikapuolensa
kanssa Stensbölen kartanoon, 5 km
Porvaasta etelään, pyrkimään Yrjän
lampuotiksi, sillä Nietoan talot
kuuluiivat kaikki Stensbölen karta-
noon. Siellä oltiin junkanverran
myötämövelisiä asialle.

Mutta miten isä tulisi sel-
viämään taisesta asiapuolesta
Kummisten Yliskartanon herrasta
Hugo v. Övantenista. Tsiikin oli yksi
hänen torppareistaan, joka ~~188~~ 1875 oli
saanut viljeltäväkseen Takalan

Legenstraße

Rothkirch

mutistorpan, joka oli rakennettu
sykkään metsään susien ulvan-
tasijoille. Kartanomaan oli ^{torpasta} matkaa
noin $1\frac{1}{2}$ km.

Tsä meni sanomaan itsensä
irti torpasta, johon jo oli muodas-
tunut peltoakin. Todistus piti myös
saada. Mutta Oanter ei tahtonut
hevilla päästää isää pois, sillä hän
oli tunnettu hyväksi ja ahkeraksi
vaikkakin viinaan menneeksi-
mieheksi. Pyyntö usuttiin ja isä
selitti, että Stensboölen paroni
sanoi, että todistus pitäisi myös
saada. Silloin O. ei enää voinut
itseänsä pidättää, vaan kiivahti:
"Mikä paroni, mikä paroni,
ei se ole mikään paroni,
jos paroni sana tahtois käyttää,

nin p
Tsä o
Yrjän
palja
Näin
jälkee
Subus
jolla n
Järvis
jo sa
talokse

astan
Poroo
oli Ku
sytä
mäk

Leski ja orjakkona 1932
Talo + pöytä

1889
20
1909

nin pitäisi sanoa: peltoor paroon."
Isä vei todistuksensa ja pääri
Yrjän lampuotiksi, vaikka oli
paljon muitakin pyrkijöitä. ^{tuli Yrjän meelis-}
Näin isä piti taloa n. 20. ja sen ¹⁸⁸⁹
jälkeen talo joutui hänen pojalleen
Rubust Kariko Nymannille (Nurmi)
jolla siirtyi hänen vaimulle Pentti
Järviselle, jolla talo nyk. on. Se oli
jo kahustin aikana ostettu itsenäiseksi
taloksi.

Martin talohan oli maella, aino-
astansa 100-200 m varsinaisesta kylästä
Porvooseen päin. Talon aitan takana
oli Kulkreeni niminen peltotalokku ja
sitä jatkana Kallioinen harju Likö-
mäki.

Pellot eivät olleen sarvittain jaettu-
na taloille. Pellon nimistä mainitta-
koon: Lohkarpelto, grohjoispelto, alho,
piihipelto, tallikaaso.

Pitkänmätyn eri osien nimistöksiä:
Krintinsun

Telalato

Nöyslato, oli ensimmäinen alue, joka
käännettiin pelloksi 1890 Pitkällä ni-
tyllä. 1) →

Nöysladan pelto (nätyn metsänpuolella)
kuului lyjälle).

Multamäki

Ruskoma

Vähämäki

Koukkulinnanmäki 2)

Pitäänmuorin perunanaa. Sanotaan
että jos toisella puolella olevan Pitään-
tajan muori todellakin oli siinä
viljellyt kasviksia, mutta ei yksis-

tään
aivan
penhi
jelly
1) Olet
tän h
apilan
taloll
kahde
hyvä
maan
pala p
lopull
ole ot
Kerkh
joku
2) Kou
säänn
tasaise
korkea

(Latomittu) 2. Huhtamittu

tään perunaa. Muistan, että siinä
aivan selvästi näkyi lautit eli
penkit, joissa varmaankin oli vil-
jelty joitain juurikasveja

1) Olettiin 2. kauraa ja sitten per-
tun heinälle. Kasvoi erittäin hyvän
apilan. Tällä ~~A~~ alueella oli kullakin
talolla ^(4 taloa) neljä niittysarhaa, se on
kahdeksan peltosarhaa. Tervattain
hyvä vilja ja heinäsaato kehoitti jätka-
maan luomanniittujen pääntämistä
pala palalta, niin että 1890 luvun
lopulla koko miltä koko Jylkänmittu
oli otettu viljelykseen. Niityn päässä
Kerkkoon rajalla taisi olla vielä
joku niittysarha luomanniittyna.

2) Koukkulinnamäki on jotenkin
säännöllisen kekomainen aika korkeaa
tasaiselta maalta kohoava ehkä n. 40m
korkea kukkula. En ole koskaan

kuullut, että se olisi ollut linna
tuollainen mäkilinna, vaikkakin
viimeaikaiset löydöt Lenttalasta
Pukkilan Savijoelle asti osoittavat
että Povoanjoen laakso on jo hyvin
aikaisin ollut asuttu.

~~26/59~~
7

15/9-58 Olumme Torniosissa, kirkassa

myös, Tapasimme Ruskeepään
isäntäveljekset ja vielä eräs kolmas
Mikko Kuskkanen oli ^{Ruskeepään} kanssa
m. m. kirkassa ^{Toivo Ruskeepää}

oli aikoinaan käynyt kirjassakin,
Ilan jutteli, että isänsä oli
käynyt vuosia sitten Ruske-
päällä

se kolmas oli Toivo Ruskeepää,
syytti isäänsä asioista, joista en
tiedonut juuri mitään. Se oli tottu-
tonta, sillä minä pienimmässäkin määrässä
tapauksessa olisi voinut estää isääni.

Tuntuu niinkuin noilla Ruskeepää-
läisillä oli jotakin syyttävää
sydämellään. Olikohan se, että he
olivat onyöneet ja hävittäneet isäni

^{isäni} Ruskeepään talon takana olevan
^{rauhentomaa} maan, diivare ja keittiö. Siinä oli jäljellä
vain union perus ja kivijalkakiviä ja
mökki vieressä oleva suuri komea ^{on tallilla.}
koivu oli kuolemallaan. Siellä hämmä-
skeltiin, kun minulla oli näyttää siitä valokuva ^{KK}

o. 1955.

Olimme 15. 5. 1955 veljeni Sakus-
tin 80-vuotispäivillä Askolan tie-
toon Yrjässä Saimi, Aino Eerola,
Fanni Ahanne postiautolla.

Tiukallisten sateiden ja raudan
lähden olivat tiet aika kehnoissa
kunnossa. Lähdimme täältä
klo 8,30 ja tulimme Takaisin sa-
mana päivänä. 17,50 lähdimme
Helsingistä. Sakusti oli sängen
keikossa kunnossa. Ei puhu-
nut meille sanaakaan.

Parkin Ristiina Marnalasta
Lapsi itki. Panna lämmitellen
"Kylölään yätkua".